

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
ของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสรรพสามิต
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสรรพสามิตจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสรรพสามิต ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ของมาตรการนี้เพื่อเป็นการกำหนดกระบวนการความรับผิดชอบของบุคลากรของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมสรรพสามิต ในการป้องกันและแก้ไขกรณีเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือคาดว่าจะเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ของกรมสรรพสามิต เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ และผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม

คำนิยาม

“ความขัดแย้งทางผลประโยชน์” หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่ผู้ตรวจสอบภายในซึ่งอยู่ในฐานะอันเป็นที่ไว้วางใจ ต้องเลือกระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพหรือผลประโยชน์ส่วนตัว โดยผลประโยชน์ส่วนตัว อาจจะมีส่วนทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์สามารถเกิดขึ้นได้ ถึงแม้ว่าผลลัพธ์ที่ออกมาจะไม่ส่งผลกระทบต่อจรรยาบรรณหรือความไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงานแต่ความขัดแย้งทางผลประโยชน์อาจจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานตามหลักวิชาชีพของผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์อาจบั่นทอนความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

“ความเป็นอิสระ” หมายถึง การเป็นอิสระจากสภาวะที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การตรวจสอบภายในบรรลุผลโดยปราศจากอคติ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในต้องสามารถเข้าถึงอธิบดีกรมสรรพสามิตได้โดยตรงเพื่อให้มีความเป็นอิสระที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบภายในตามหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“ความเที่ยงธรรม” หมายถึง ทศนคติอันปราศจากความเอนเอียงที่เอื้อให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจด้วยความเชื่อมั่นในงานและไม่มี การลดหย่อนในคุณภาพของงาน ทั้งนี้ ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบจะต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำจากบุคคลอื่นหรือกิจกรรมอื่น สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายในไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคลภารกิจหน้าที่และองค์กรจะต้องได้รับการจัดการ

มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๑. ผู้ตรวจสอบภายในต้องยึดมั่นในการสร้างและคงไว้ซึ่งความอิสระและความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๒. ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องไม่ใช้อำนาจหน้าที่กับหน่วยรับตรวจเพื่อให้กระทำการใด ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยทัศนคติที่เที่ยงธรรม ไม่มีอคติ มีความซื่อสัตย์สุจริตและควรหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่ควรให้มีปัจจัยใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อการใช้วิจารณญาณเข้ามาเกี่ยวข้อง

๔. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรได้รับมอบหมายให้ไปช่วยปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานที่เกี่ยวข้อง ในระยะเวลา ๑ ปีก่อนการตรวจสอบ และในกิจกรรมใด ๆ ที่ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในเห็นว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน เช่น การเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจสอบภายในยังอาจปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในกิจกรรมที่ตนเคยรับผิดชอบมาก่อนได้

๕. ในการพิจารณามอบหมายงานให้ผู้ตรวจสอบภายในไปปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบเพื่อความเชื่อมั่นในหน่วยงานหรือกิจกรรมใด ๆ นั้น ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในจะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ในฐานะที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่สมรส บุตร หรือบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรืออาจมีความสัมพันธ์ใด ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขาดความเที่ยงธรรม

๖. ในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้เวลานานหลายปี หรือการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นประจำทุกงวดต้องมีการพิจารณาสับเปลี่ยนผู้ตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอโดยการปฏิบัติงานใช้ระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงาน ยกเว้น กรณีที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะในการตรวจสอบ ทั้งนี้ ไม่ควรมีการสับเปลี่ยนมากเกินไปจนทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

๗. ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่มีอคติกับผู้บริหารหน่วยรับตรวจ ไม่ว่าผู้บริหารหน่วยรับตรวจจะยอมรับหรือไม่ยอมรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะที่ตนได้เคยเสนอไว้ครั้งก่อน

๘. หากบุคคลภายนอกเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในพร้อมกันด้วย อาจทำให้ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมด้อยลงไปได้ ดังนั้น ต้องให้บุคคลภายนอกดังกล่าวเปิดเผยรายละเอียดการปฏิบัติงานนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

๙. บุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน ไม่ควรมีความรับผิดชอบในการบริหารงานของกรมสรรพสามิต

การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๑. บุคลากรของกลุ่มตรวจสอบภายใน ครอบครัวตั้งแต่ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายใน ต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งจะรายงานในไตรมาสที่ ๔ ของทุกปี โดยใช้แบบฟอร์มที่ ๑ : แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ - บุคคลภายในของผู้ตรวจสอบภายใน และรายงานต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต

๒. ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ความเชื่อมั่นในหน่วยงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้แบบฟอร์มที่ ๒ : การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ตรวจสอบภายในกรมสรรพสามิต

๓. บุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในและให้บริการอื่น ๆ แก่กลุ่มตรวจสอบภายในกรมสรรพสามิต ต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก่อนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในหรือก่อนให้บริการ โดยใช้แบบฟอร์มที่ ๓ : แบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ - บุคคลภายนอก

๔. หากความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมถูกระทบ ทั้งโดยข้อเท็จจริงหรือโดยพฤติกรรม ที่แสดงให้เห็น ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยรายละเอียดของผลกระทบต่องานสูงสุด และรายงานต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น อธิบดี ผู้บริหารหน่วยรับตรวจที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้รายงาน เป็นต้น ลักษณะของการเปิดเผยข้อมูลขึ้นอยู่กับลักษณะของผลกระทบ หากผู้ตรวจสอบภายในคิดว่าอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเที่ยงธรรมในการนำเสนอคำแนะนำ จะต้องเปิดเผยรายละเอียดต่อผู้ที่ได้รับคำแนะนำก่อนที่จะดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ให้คำแนะนำหรือก่อนการเริ่มโครงการหรือการสอบทาน

สั่ง ณ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

(นางสาวไปรยา อัจเลิศ)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน